

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

แนวทางการจัดการอนุรักษ์พระวิหารคริสตจักรที่ 1 เวียง

เชียงราย โดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

ผู้เขียน

นางสาวญาดา นลรัตน์

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการศิลปะและวัฒนธรรม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ.ดร. วรลัญจก์ บุญสุรัตน์

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องแนวทางการจัดการอนุรักษ์พระวิหารคริสตจักรที่ 1 เวียงเชียงราย โดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาบริบททางประวัติศาสตร์ ความเป็นมา ความสำคัญ และลักษณะทางศิลปสถาปัตยกรรม ของพระวิหารคริสตจักรที่ 1 เวียงเชียงราย 2) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการจัดการอนุรักษ์พระวิหารคริสตจักรที่ 1 เวียงเชียงราย 3) เพื่อเสนอแนวทางการจัดการอนุรักษ์พระวิหารคริสตจักรที่ 1 เวียงเชียงราย โดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม วิธีการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ใช้วิธีการนำเสนอในรูปแบบพรรณนา เป็นการศึกษาบริบททางประวัติศาสตร์ ลักษณะทางศิลปสถาปัตยกรรม และคุณค่าตลอดจนสภาพปัญหาของการอนุรักษ์พระวิหารคริสตจักรที่ 1 เวียงเชียงราย โดยใช้วิธีการศึกษาในรูปแบบสหวิทยาการ เพื่อวิเคราะห์และเสนอแนวทางในการจัดการที่เหมาะสม ทั้งการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร การสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์และหาแนวทางในการจัดการอนุรักษ์พระวิหารคริสตจักรที่ 1 เวียงเชียงราย อย่างมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

ผลการศึกษาพบว่า พระวิหารคริสตจักรที่ 1 เวียงเชียงราย เป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการเผยแพร่ศาสนาคริสต์ นิกายโปรเตสแตนต์ เป็นพระวิหารหลังแรกของคริสต์ศาสนานิกายโปรเตสแตนต์ ที่เผยแพร่ศาสนามาถึงเหนือสุดของสยาม เป็นผลงานการสร้างของ ดร.วิลเลียม เอ. บริกส์ (Dr. William A. Briggs) บุคคลสำคัญของจังหวัดเชียงราย พระวิหารคริสตจักรที่ 1 เวียง

เชียงราย อยู่ในเส้นทางประวัติศาสตร์ มีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับพื้นที่สำคัญอื่นๆ ในจังหวัด เชียงราย ที่สามารถศึกษาได้ มีความงดงามและเก่าแก่ อายุราว 100 ปี ควรอนุรักษ์ไว้ให้เป็นมรดกทาง วัฒนธรรมของชาวเชียงราย แต่การจัดการอนุรักษ์พระวิหารแห่งนี้ ในการดำเนินการมีอุปสรรคอยู่ มากเป็นกระแสวิพากษ์วิจารณ์ทางสังคมถึงความไม่เหมาะสม เป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้ง

ปัญหาของการอนุรักษ์ในครั้งนี้ ความขัดแย้งของภาคประชาสังคม คือการสื่อสารที่ เข้าใจไม่ตรงกัน มีกลุ่มที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยในการบูรณะ แม้ว่าในขณะนี้การอนุรักษ์พระวิหาร คริสตจักรที่ 1 เวียงเชียงรายได้เริ่มดำเนินการแล้ว โดยความรับผิดชอบของสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ ร่วมกับคณะกรรมการของโบสถ์คริสต์จักรที่ 1 เวียงเชียงราย แต่ความไม่กระจ่างต่อ สาธารณชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นนอกเหนือจากสมาชิกโบสถ์คริสต์จักรที่ 1 เวียงเชียงราย จึง เป็นประเด็นที่สร้างความขัดแย้งที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินการอนุรักษ์โดยตรง ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงเสนอแนวทางว่า การที่จะทำการบูรณะพระวิหารคริสต์จักรที่ 1 เวียงเชียงราย ควรที่ภาค ประชาสังคมในจังหวัดเชียงรายได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบูรณะ มีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นถึงรูปแบบและวิธีการในการบูรณะ ในฐานะเจ้าของมรดกวัฒนธรรม ทั้งนี้แนวทาง ดังกล่าว จะสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

Independent Study Title	Guideline for Conservation Management of Chiang Rai First Church by Civil Society Participation
Author	Miss Yada Chalurat
Degree	Master of Arts (Art and Culture Management)
Independent Study Advisor	Assoc. Prof. Dr. Woralun Boonyasurat

ABSTRACT

According to the study of the conservation management for the main building of Chiang Rai First Church with the participation of the civil society consists of 3 purposes; 1) To study the historical context, the background, the importance and the type of architectural art of the main building of Chiang Rai First Church. 2) To study the problems of conservation management for the main building of Chiang Rai First Church. 3) To provide the methods of the conservation management with the participation of the civil society. This independent study is the qualitative research which is presented in a descriptive format to study the historical context, the type of architectural art, values as well as the problems of conservation management of the main building of Chiang Rai First Church by using the interdisciplinary research to analyze and provide the methods of proper administration from document information, observation even unstructured interview in order to gain in-depth information from the related sample group and focus group discussion to analyze and find solutions for the conservation management of the main building of Chiang Rai First Church harmoniously from the civil society.

The outcome of the study revealed evidence that the main building of Chiang Rai First Church can be traced back to the propagation of Protestantism and it is the first protestant hall in the Northern region of Thailand. It was founded by Dr. Williams A. Briggs, one of the most influential people in Chiang Rai . In historic aspect, the main building of Chiang Rai First Church is related to the other important historic areas. As a result, the building has been here for over 100 years with its exquisite architecture, it should be preserved as a cultural heritage of Chiang Rai. Unfortunately, there is a barrier to the management which has been criticized and has led to the conflicts.

The misunderstanding between those who support the reconstruction and those who don't is the main concern presently. Even though the operation has begun under the supervision of The Fine Arts Department at 8, Chiang Mai and Chiang Rai First Church committee, the obscurity facing the public and other people besides the members of the church have created the conflicts which have the direct impact on the operation. As a researcher, to operate the reconstruction conveniently not only under the supervision of The Fine Arts Department but also the civil society organization should get involved and participate in the method of reconstruction on behalf of the owner of the cultural heritage so that the operation would conform to the civil society theories.